

ROMÂNIA
Avocatul Poporului
Ombudsman

Str. Eugeniu Carada , nr. 3, Sector 3, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr. 18490/...18. DEC. 2017

Domnului prof. univ. dr. Valer Dorneanu,

Președintele Curții Constituționale

În conformitate cu dispozițiile art. 146 lit. d) din Constituția României și ale art. 13 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, vă transmitem alăturat, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 61 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2005 privind concediiile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate, modificată și completată și ale art. 15 alin. (2) din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, modificată și completată.

Vă asigur, domnule președinte, de înalta mea considerație.

Avocatul Poporului,

Victor Ciorbea

ROMÂNIA
Avocatul Poporului
Ombudsman

Str. Eugeniu Carada , nr. 3, Sector 3, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

În conformitate cu dispozițiile art. 146 lit. d) din Constituția României și ale art. 13 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Avocatul Poporului formulează prezenta

Excepție de neconstituționalitate

referitoare la prevederile art. 61 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate, modificată și completată și ale art. 15 alin. (2) din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, modificată și completată

Dispozițiile art. 61 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2005 publicată în Monitorul Oficial cu numărul 1074 din data de 29 noiembrie 2005 stabilesc că „Prevederile prezentei ordonanțe de urgență sunt aplicabile și persoanelor care își desfășoară activitatea în ministerele și instituțiile din sectorul de apărare, ordine publică și siguranță națională, cu excepția cadrelor militare în activitate și a funcționarilor publici cu statut special”.

Prevederile art. 15 alin. (2) din Legea nr. 80/1995 publicată în Monitorul Oficial cu numărul 155 din data de 20 iulie 1995 „Cadrele militare în activitate, femei și bărbați, au dreptul la concediu și indemnizație pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 2 ani și, în cazul copilului cu handicap, până la împlinirea vârstei de 7 ani, în condițiile prevăzute de dispozițiile legale în vigoare”.

Referitor la critica de neconstituționalitate a art. 61 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2005, modificată și completată și art. 15 alin. (2) din Legea nr. 80/1995, modificată și completată, față de art. 16 și art. 34 din Legea fundamentală apreciem că aceasta **poate fi reținută**.

Dispozițiile legale criticate prin care se limitează acordarea dreptului la concediu și indemnizație pentru creșterea copilului cu handicap, până la împlinirea vârstei de 7 ani, datorită statutului special generat de situația militară a părintelui, față de celelalte categorii socio-profesionale pentru care se acordă concediu și indemnizație pentru îngrijirea copilului cu handicap, pentru afecțiunile intercurente până la împlinirea vârstei de 18 ani **aduc atingere principiului egalității cetățenilor în fața legii**. Principiul egalității în drepturi, înscris în art. 16 alin. (1) din Constituția României, presupune egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări. Acest principiu impune statului asigurarea unui cadru legal menit să permită aplicarea unui tratament egal tuturor persoanelor fizice aflate în situații juridice similare, astfel încât acestea să fie egale în drepturi, fără privilegii și fără discriminări.

În același sens, este și jurisprudența Curții Constituționale, prin care s-a statuat în mod constant că *„violarea principiului egalității și nediscriminării există atunci când se aplică un tratament diferențiat unor cazuri egale, fără să existe o motivare obiectivă și rezonabilă, sau dacă există o disproporție între scopul urmărit prin tratamentul inegal și mijloacele folosite”*. De asemenea, prin jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului s-a stabilit că diferența de tratament devine discriminare, în sensul **art. 14 din Convenția europeană a drepturilor omului**, numai atunci când autoritățile statale *„introduc distincții între situații analoage și comparabile”*, fără ca acestea să se bazeze pe „o justificare rezonabilă și obiectivă”.

Astfel, stabilirea concediului și indemnizației pentru îngrijirea copilului cu handicap, pentru afecțiunile intercurente, până la împlinirea vârstei de 18 ani se aplică pentru toate persoanele asigurate, cu excepția persoanelor care sunt cadre militare în activitate sau funcționari publici cu statut special, fiind

generată, astfel, o discriminare între cetățeni pe criterii arbitrare. Așa fiind, diferențierea între regimul juridic al asigurărilor sociale aplicabil cadrelor militare în activitate sau funcționari publici cu statut special, față de cel stabilit pentru asigurații care nu fac parte din această categorie, nu se justifică în mod obiectiv și rezonabil.

În plus, menționăm că **art. 47 alin. (2) din Constituție** consacră dreptul la pensie, la concediu de maternitate plătit, la asistență medicală în unitățile sanitare de stat, la ajutor de șomaj și la alte forme de asigurări sociale publice sau private, prevăzute de lege, iar dreptul la concediu pentru îngrijirea copilului cu handicap, drept a cărui reglementare este supusă controlului de constituționalitate, reprezintă una dintre formele de asigurări sociale la care se referă textul constituțional mai sus amintit.

Dreptul la concediu și la indemnizația pentru îngrijirea copilului cu handicap este consacrat pentru toate categoriile de asigurați în sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, fără nici o distincție între diferitele categorii de asigurați.

Bineînțeles, legiuitorul este liber să instituie dispoziții derogatorii de la reglementările generale instituite prin legea-cadru, în privința anumitor condiții și criterii de acordare a unor drepturi de asigurări sociale ori în privința cuantumului și a modului de calcul ale acestora. Cu toate acestea, considerăm că **limitarea unei categorii de persoane de la beneficiul unei forme de asigurare prevăzut de lege pentru toate categoriile de asigurați nu se poate realiza fără a fi încălcat principiul constituțional al egalității în drepturi.** Această soluție vizează și dreptul cadrelor militare în activitate și a funcționarilor publici cu statut special de a beneficia de concediul pentru îngrijirea copilului cu handicap, pentru afecțiunile intercurente, până la împlinirea vârstei de 18 ani și a indemnizației aferente.

În ceea ce privește cadrele militare în activitate, observăm că, într-adevăr, sub aspectul condițiilor de încadrare, al atribuțiilor, al drepturilor, al incompatibilităților și al interdicțiilor, acestea se află într-o situație diferită față de celelalte categorii de salariați. Cu toate acestea, în calitate de asigurați,

cadrele militare în activitate nu se deosebesc de celelalte categorii de asigurați, astfel că instituirea unui tratament juridic diferențiat, care îi privează pe aceștia de beneficiul unei forme de asigurare socială prevăzute de lege pentru toate persoanele asigurate apare ca fiind discriminatorie.

Totodată, în cazul textelor de lege supuse controlului de constituționalitate, considerentele avute în vedere de legiuitor nu pot fi apreciate ca fiind îndeajuns de puternice pentru a justifica, în mod obiectiv și rațional, instituirea unui tratament diferențiat între cadrele militare în activitate și funcționarii publici cu statut special, pe de o parte și celelalte categorii de asigurați, pe de altă parte, în privința condițiilor de acordare a concediului pentru îngrijirea copilului cu handicap.

Mai mult, prin stabilirea concediul pentru îngrijirea copilului cu handicap pentru afecțiunile intercurrente, până la împlinirea vârstei de 18 ani și a indemnizației aferente, **legiuitorul a avut în vedere protecția copilului**, nevoia acestuia de a primi îngrijiri medicale din partea părintelui, indiferent de categoria socio-profesională din care face parte.

De asemenea, considerăm că prin dispozițiile legale criticate **este încălcat și principiul constituțional care consacră dreptul la ocrotirea sănătății**, întrucât prin imposibilitatea părintelui care este cadru militar activ de a beneficia de concediul pentru îngrijirea copilului cu handicap, pentru afecțiunile intercurrente, până la împlinirea vârstei de 18 ani și a indemnizației aferente se aduce o atingere gravă interesului copilului, acela de a beneficia de îngrijiri medicale corespunzătoare. În acest sens, menționăm că potrivit **art. 6 din Convenția din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, republicată**, statele părți recunosc dreptul la viață al fiecărui copil, iar acestea vor face tot ce le stă în putință pentru a asigura supraviețuirea și dezvoltarea copilului, iar în conformitate cu **art. 24 din aceeași convenție** statele părți *recunosc dreptul copilului de a se bucura de cea mai bună stare de sănătate posibilă și de a beneficia de serviciile medicale și de recuperare. Ele vor depune eforturi pentru a garanta că nici un copil nu este lipsit de dreptul de a avea acces la aceste servicii.*

Pe cale de consecință, prin îngrădirea dreptului copilului care suferă de un handicap grav, de a beneficia de îngrijire până la vârsta de 18 ani din partea părintelui care are statut special generat de situația militară se aduce atingere dreptului la ocrotirea sănătății.

În plus, potrivit **art. 4 Convenția din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, republicată**, *statele părți se angajează să ia toate măsurile legislative, administrative și de orice altă natură necesare în vederea punerii în aplicare a drepturilor recunoscute în prezenta convenție.*

Având în vedere cele de mai sus, considerăm că prevederile **art. 61 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate, modificată și completată și ale art. 15 alin. (2) din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, modificată și completată sunt neconstituționale**, întrucât ~~se~~ aduc~~ă~~ atingere **art. 16 și art. 34 din Constituție.**

Avocatul Poporului,

Victor Ciorbea